

Mitä on digihyvinvointi?

Anna Rotkirch

Hyvinvointi ja osallisuus digitaalisessa yhteiskunnassa 29.10

VN TEAS ”Perheet teknologian murroksessa” 2019-2020

Mitä digihyvinvointi on?

VALTIOEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Kristiina Tammisalo, Anna Rotkirch, Leena Alanko,
Mirkka Danielsbacka, Jenni Honkanen, Mirja Hämäläinen,
Christa Prusskij

Digitaalinen hyvinvointi perheissä

Suomi hyvin käytetyn ajan mallimaaksi

renki, ei isäntä.

Teknologia on

Mitä digihyvinvointi on?

Kristiina Tammissalo, Anna Rotkirch, Leena Alanko,
Mirkka Danielsbacka, Jenni Honkanen, Mirja Hämäläinen,
Christa Prusskij

**Digitaalinen hyvinvointi
perheissä**

Suomi hyvin käytetyn ajan mallimaaksi

Digihyvinvointi on **sosiaalista, fyysistä ja psyykkistä** hyvinvointia digitaalisten laitteiden ja palveluiden sisältämässä arjessa.

Digihyvinvoivan ihmisen **media-arki on tasapainossa**. Hän osaa **ehkäistä median haittavaikutuksia** ja käyttää laitteita ja palveluita **hyvinvointiaan ja osallisuutta tukevalla** tavalla.

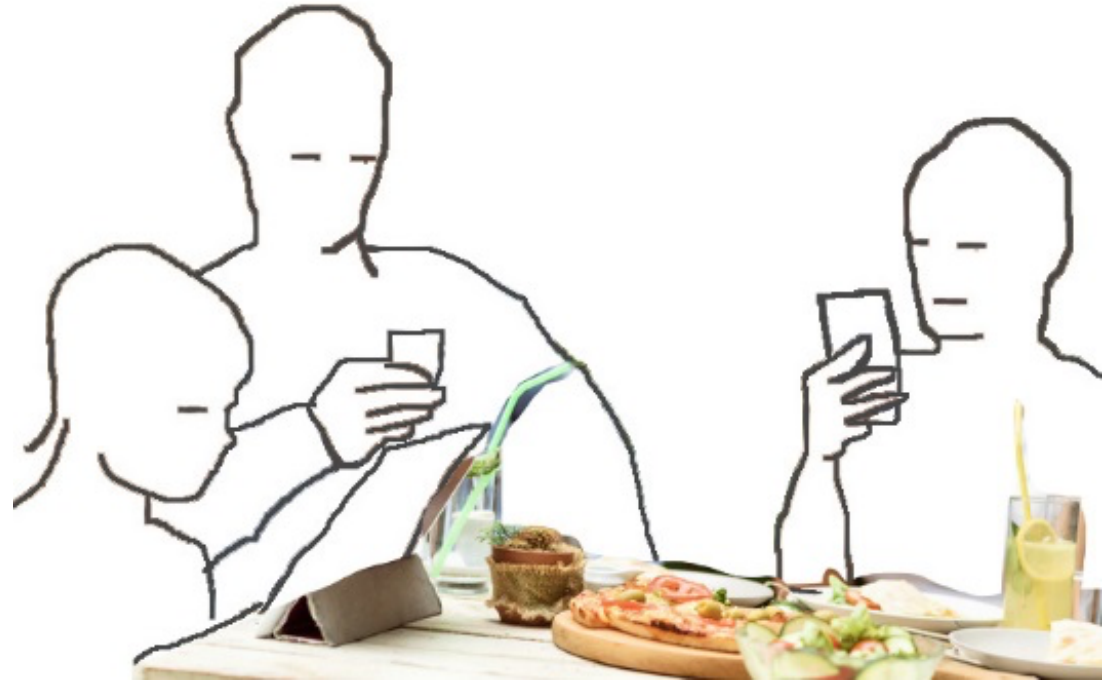
Digihyvinvoivan ihmisen median käyttö ei näivetä näitä ihmissuhteita tai vie aikaa elämän muilta tärkeiltä asioilta ja omilta tavoitteilta. Teknologia on renki, ei isäntä.

1 muistutus ja 2 tulosta

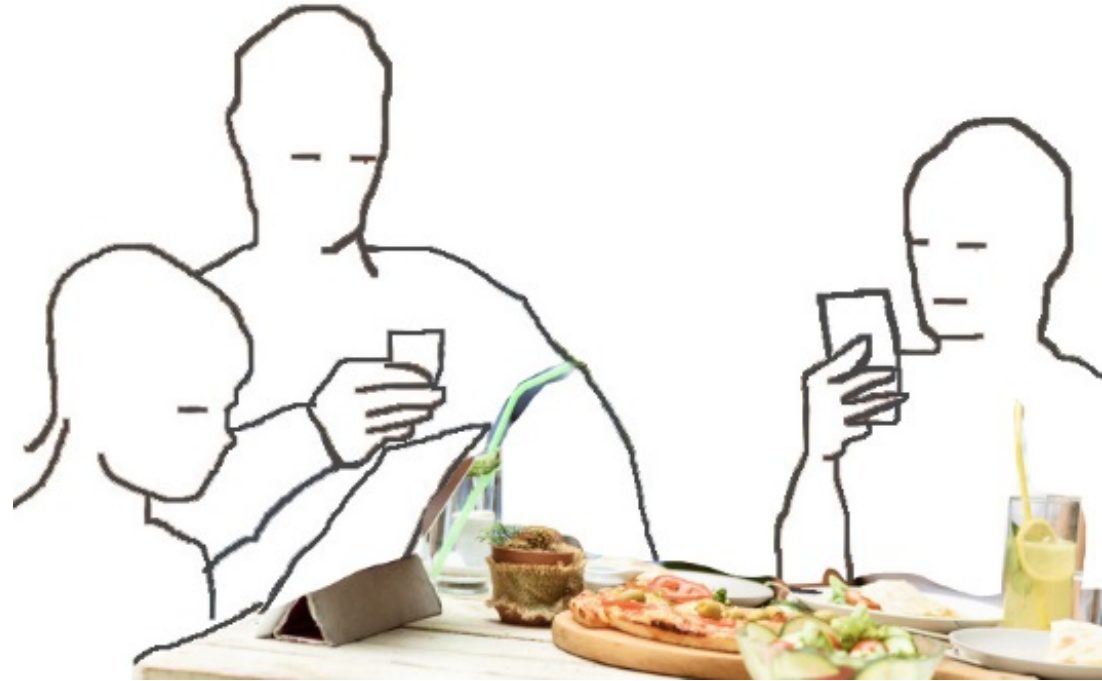
Ruutuajan vaikutukset perhesuhteisiin 1/2

- Viestintä- ja viihdeteknologian vaikuttavat eri lailla eri suhteisiin
- Parisuhde
- Vanhempi-lapsisuhde
- Isovanhempi-lapsiperheet

Ruutuajan vaikutukset perhesuhteisiin 2/2

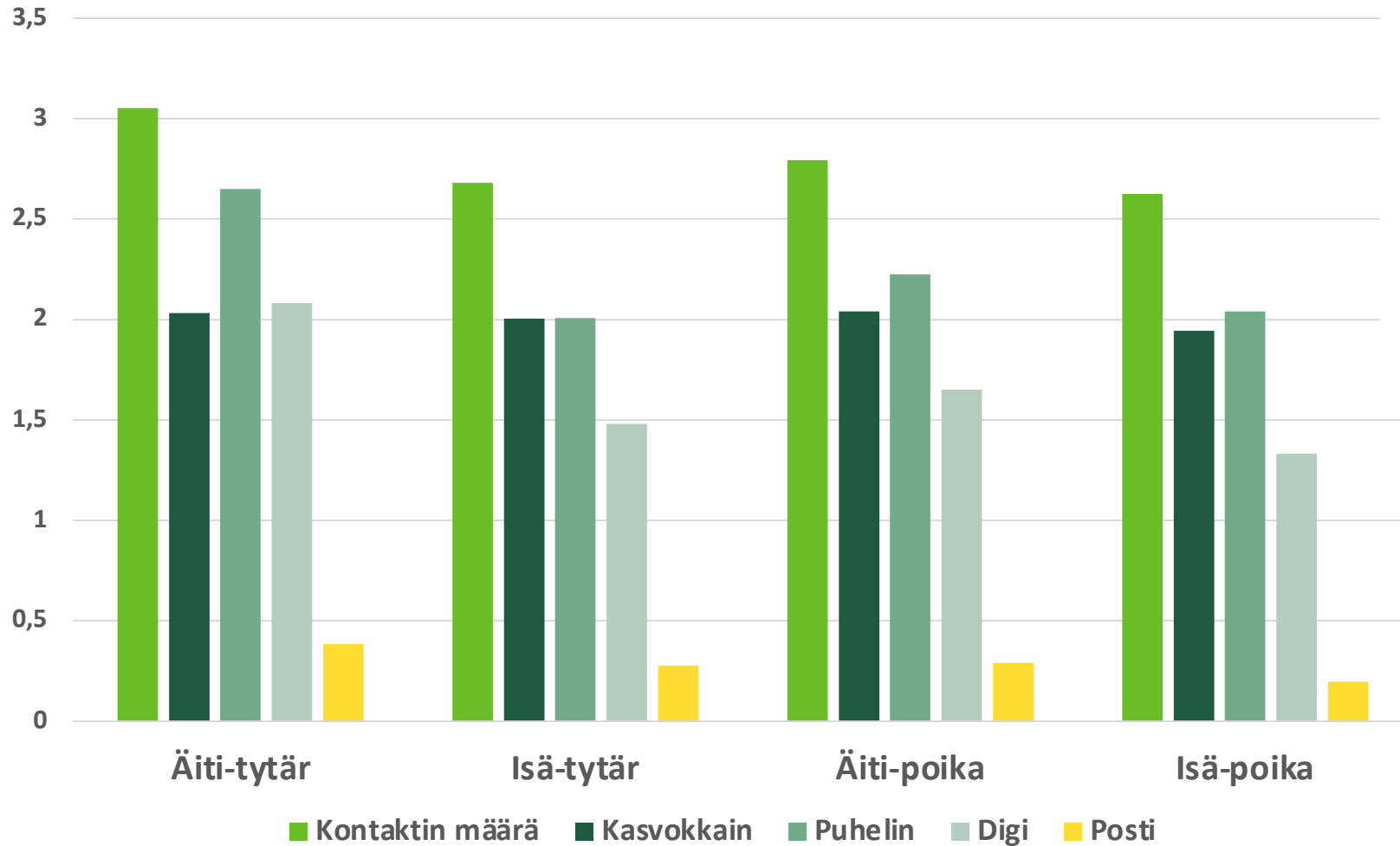
- Viestintä- ja viihdeteknologian vaikuttavat eri lailla eri suhteisiin
- Hyödyllinen ja haitallinen ruutuaika jakautuvat valikoidusti: resurssirikkaissa perheissä ja suvuissa hyödyt korostuvat ja päinvastoin

Vanhempien yhteydenpito aikuisten lasten kanssa

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Kristiina Tammissalo, Anna Rotkirch, Leena Alanko,
Mirkka Danielsbacka, Jenni Honkanen, Mirja Hämäläinen,
Christa Prusskij

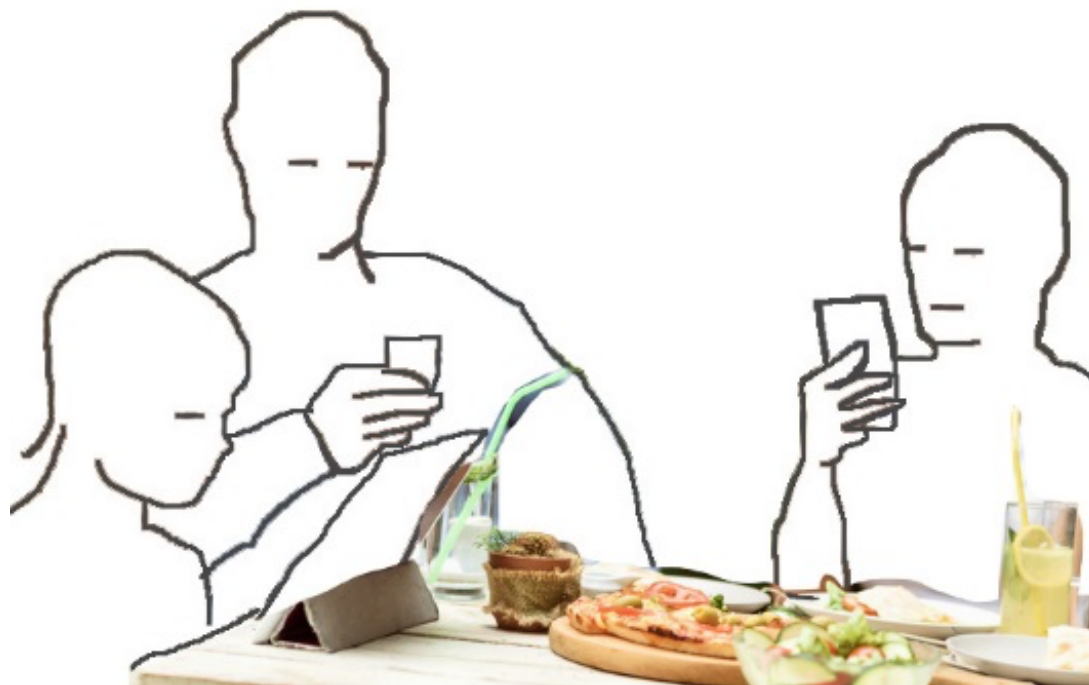
Digitaalinen hyvinvointi perheissä

Suomi hyvin käytetyn ajan mallimaaksi

Keskiarvot kontaktien määrästä yhteydenpitotavoittain ja vanhemman ja lapsen sukupuolen mukaan. Vastaajilta kysyttiin, kuinka usein he olivat olleet 12 kuukauden aikana yhteydessä eri yhteydenpitotavoilla. 0 = ei koskaan, 1 = harvemmin kuin kerran kuukaudessa, 2 = noin 1–3 kertaa kuukaudessa, 3 = kerran viikossa, 4 = päivittäin tai useita kertoja viikossa, 5 = useita kertoja päivässä. Sukupolvien ketju/GENTRANS tutkimus.

Ruutuajan vaikutukset perhesuhteisiin

- Aika on rajallinen resurssi, ja suurimmat yhtiöt kilpailevat ajastamme läheistemme kanssa
- Viestintä- ja viihdeteknologian vaikuttavat eri lailla eri suhteisiin
- Hyödyllinen ja haitallinen ruutu-aika jakautuvat valikoidusti: resurssirikkaissa perheissä ja suvuissa hyödyt korostuvat ja päinvastoin

Mediat ovat tärkeä osa arkeamme ja ne vaikuttavat hyvinvointiimme monella tavalla.

Mitä on tasa-painoinen digiarki?

KOULULAISEN MEDIABINGO

Hei koululainen, haasta perheesi yhteiseen mediabingoon! Suorittakaa perheenne kanssa viikon aikana kaikki tehtävät vaaka- tai pystyriiviltä tai toteuttakaa halutessanne kaikki ruudukon ideat.

ESITELKÄÄ LEMPISOMENNE

Esitellään toisillemme lempisovellus, peli tai nettisivu, jolla tykkäätte viettää aikaa. Kertokaa, mikä siinä on parasta. Entä liittyykö siihen jotain ikäviä puolia? Löytäisittekö sovelluksen, jota voisitte kokeilla yhdessä?

SELVITTÄKÄÄ ASKELEET

Ottakaa puhelimen askelmittari käyttöön ja selvittäkää, kuinka paljon askeleita kertyy koulumatkalla tai kauppareissulla.

RUOKAILKAA ILMAN RUUTUJA

Siirtäkää ruudut syrjään, laittakaa yhdessä ruokaa ja vaihtakaa kuulumisia.

RAUHOITTUKAA ILLALLA

Pohtikaa millainen median käyttö rauhoittaa ja minkälainen piristää ja kokeilkaa erilaisia tapoja rauhoittua illalla. Voitte esimerkiksi laittaa puhelimet yöparkiin ja kuunnella rentouttavaa musiikkia tai lukea kirjaa.

JÄRJESTÄKÄÄ VIDEOKILPAILU

Etsikää jokainen 1-3 hauskaa videota (esim. tubettajia, tiktok-videoita). Katsokaa videot yksi kerrallaan ja kertokaa vuorollanne mistä videossa tykkäsitte ja mistä ette ja antakaa sille pisteet. Eniten pisteitä saanut video on voittaja!

KUVATKAA MY DAY -VIDEO

Kuvatkaa perheenne puuhailuja yhden päivän ajan. Mitä kaikkea olette tehneet, keiden kanssa ja missä. Ilahduttakaa videolla isovanhempia tai ystäviänne.

SOITAKAA VIDEOPUHELU

Lähetäkää yhdessä ääniviesti tai soittakaa videopuhelu kaukana asuvalle sukulaiselle tai ystävälle.

TEHKÄÄ TIETOKILPAILU

Valitkaa yhdessä aihe ja tehkää siitä tietokilpailu. Pohtikaa, millaisia eri tietolähteitä on ja mistä valitsemaanne aiheeseen kannattaa etsiä tietoa. Voitte myös vertailla löytyykö eri paikoista eri tietoa.

PUHUTAAN SUORAAN!

Mikä perheenjäsenen median käytössä kummastuttaa, ärsyttää tai huvittaa? Puhukaa suunne puhtaaksi, mutta riitelyn sijaan yrittäkää lisätä keskinäistä ymmärrystä.

Digihyvinvointi kuuluu jokaiselle.

Digitaaliset ratkaisut tuovat ihmisiä yhteen ja vahvistavat ihmissuhteita, eivät erota ja polarisoi.

Kaikki lapset, nuoret ja aikuiset osaavat käyttää digitaalisia välineitä turvallisesti ja vastuullisesti, muita kunnioittaen. Yhteiskunnan eri toimijoiden yhteistyössä tunnustetaan erilaisten perheiden haasteita ja tarpeita digitaalisen hyvinvoinnin tuelle.

Teknologiakehitys digihyvinvointi edellä.

Teknologia ratkoo hyvinvointihaasteita eikä luo niitä lisää.

Ihmisillä on mahdollisuus irrottautua teknologiasta sekä elää hyvää arkea ja kokea osallisuutta myös ilman digitaalisia välineitä.

Teknologiakehittäjät huomioivat eri-ikäisten tarpeita ja käyttötapoja työssään ja erilaiset käyttäjät otetaan mukaan kehitykseen. Kehittäjät välttävät terveysongelmia tuottavia tuotteita ja osallistuvat haitallisten ilmiöiden torjumiseen.

Yhteiskunta tukee ja seuraa digihyvinvointia.

Suomalaisilla on jaettu käsitys siitä, millaista on toisia kunnioittava ja hyvinvointia tukeva teknologian käyttö kotona, työssä, erilaisissa tiloissa ja yhteisöissä.

Perheiden ja yksilöiden digihyvinvointia tuetaan ja seurataan yhteiskunnassa järjestelmällisesti ja poikkihallinnollisesti.

Edistetään kansallisia tai kansainvälisiä aloitteita isojen teknologiayritysten verottamiseksi niin, että tuloja voisi ohjata digihyvinvoinnin edistämiseksi kunnissa ja järjestötyössä.

